

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ
Esas No. 2011/51887
Karar No. 2014/2792
Tarihi: 03.02.2014

TİS'İN ART ETKİSİ

TİS SONA ERMEDEN SENDİKA ÜYELİĞİNDEN

AYRILAN İŞÇİNİN TİS'İN ART ETKİSİNDEN YARARLANAMAYACAĞI

ÖZETİ: Bir işyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin sona ermesi halinde, o toplu iş sözleşmesinin hizmet akdine ilişkin hükümlerinin yenisi yürürlüğe girinceye kadar hizmet akdi hükmü olarak devam etmesi

TİS'in art etkisi olarak nitelendirilir. Davacının, toplu iş sözleşmesinin sona ermesinden önce sendika üyeliğinden ayrıldığı için toplu iş sözleşmesinin art etkisinden yararlanması mümkün değildir. Bu nedenle, mahkemece, davacının fark kıdem tazminatı talebinin reddi yerine kabulüne karar verilmesi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Davacı, fark kıdem tazminatı, fazla mesai ücreti, hafta tatil ücreti, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır. Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi D. Özcan tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, davalıya ait kömür deposunda depo memuru göreviyle çalışırken haksız şekilde işten çıkarıldığını ve kıdem tazminatının, toplu iş sözleşmesi uyarınca her yıl için 45 günlük ücret esasıyla hesaplanması gerekirken 30 günlük ücret üzerinden ödendiğini iddia ederek, fark kıdem tazminatı, fazla çalışma ücreti, hafta tatili ücreti ve genel tatil ücreti alacaklarının ödetilmesini istemiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı Belko Kömür İşl. Ltd. Şti. vekili, tüm işçilere aynı uygulamanın yapıldığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna feshedildiği, fazla çalışma yapılmadığı, ikramiye ödemesi olmadığı sonucuna varılarak, kıdem-ihbar tazminatı ve ücret taleplerinin kabulüne, diğer taleplerin reddine karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davalı temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre davalının aşağıdaki bent kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Somut olayda davacı, davalıya ait kömür deposunda depo görevlisi sıfatıyla 30.11.1998-03.09.2009 arasında belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışmıştır. Davacının iş sözleşmesi, kıdem tazminatı her yıl için 30 günlük ücret esasıyla hesaplanıp ödenerek 03.09.2009 günü feshedilmiştir. 30.06.1996 tarihinde sona eren ve yenisi yapılmayan toplu iş sözleşmesinde, işçilerin kıdem tazminatı hesabının her yıl için 45 günlük ücret esasıyla hesaplanacağı düzenlenmiştir. Davacı, 26.03.1996 tarihinde sendika üyeliğinden ayrılmıştır.

İşveren, 27.07.2004 tarihinde aldığı karar ile kıdem tazminatı ve diğer alacakların hesabı konusunda İş Kanunu hükümlerinin uygulanacağını kabul edip işçilere duyurmuştur. 30.05.2004 tarihinden sonra işten çıkarılan davacı dâhil bütün işçilerin kıdem tazminatları, her yıl için 30 günlük ücret tutarından hesaplanmıştır.

Davacının, toplu iş sözleşmesinin sona ermesinden önce sendika üyeliğinden ayrıldığı için toplu iş sözleşmesinin art etkisinden yararlanması mümkün değildir. Bu nedenle, mahkemece, davacının fark kıdem tazminatı talebinin reddi yerine kabulüne karar verilmesi hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı nedenlerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine, 03.02.2014 tarihinde oybirliği ile karar verildi.